

C95 – WON7

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

8 februari 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WONEN, STEDELIJK BELEID, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over maatregelen tegen CO-vergiftiging	1
Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het meerjareninvesteringsprogramma inzake energie bij bestaande sociale woningen	4
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over sociale huisvesting van personen met een handicap	7

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over maatregelen tegen CO-vergiftiging

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, u hebt allicht ook de mooie actie van Radio 2 over CO-vergiftiging gezien. Ik heb de vragen van de laatste tien jaar over CO nog eens bekeken om een balans op te maken. Ik sluit me aan bij de analyse die alle collega's in het verleden hebben gemaakt, namelijk dat CO een probleem is dat in een welvarend land als het onze eigenlijk niet meer thuis hoort. Maar we hebben jammer genoeg nog 40 tot 50 CO-doden per jaar en 1500 tot 1700 opnames in het ziekenhuis door CO-vergiftiging. Ik heb gelezen dat u als minister aan de basis lag van de invoering van een CO-premie, een verbeterings- en aanpassingspremie van 125 tot 750 euro naargelang de investering die men doet, en waarbij vooral gemikt wordt op de doelgroep van kansarmen voor het plaatsen van CO-veiligere toestellen en voor het behandelen van schouwen. U hebt zich ook voorgenomen om eens te kijken bij de socialehuisvestingsmaatschappijen of in hun onderhoudscontracten een algemene CO-check in de woningen was opgenomen. Want deze doelgroep is vaak financieel niet in staat of heeft vaak de kennis niet om dit op te volgen.

Alhoewel er al een tijd een CO-premie is, daalt het aantal slachtoffers niet. Wat is dan uw analyse? Zijn de middelen die ingezet worden niet afdoende? Bereiken ze niet de juiste doelgroep? Wordt er al dan niet voldoende gebruik van gemaakt? Ziet u, in tegenstelling tot wat ik lees, wel een daling van het aantal CO-slachtoffers? Beschikken de socialehuisvestingsmaatschappijen allemaal over een algemeen onderhoudscontract waarbij ook aandacht wordt besteed aan het CO-probleem? Is het niet aangewezen om de controle op de uitvoering van de Vlaamse Wooncode, waar de CO-controle een onderdeel van is, te verhogen door meer inspecteurs in te zetten of het aantal inspecties op te drijven?

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Ik sluit me graag aan bij de bezorgdheden en de bekommernissen van de heer Daems. Het is inderdaad zo dat dagelijks en in deze weersomstandigheden ongeveer 170.000 mensen gevaar lopen op een CO-vergiftiging. Dat is in een welvarende regio als Vlaanderen nog altijd verschrikkelijk veel.

Ondanks alle goedbedoelde initiatieven die er al genomen zijn, stellen we geen significante daling vast. Beschikt u over nieuw cijfermateriaal waaruit zou blijken dat het toch wat verbeterd is?

Ik heb een van uw voorgangers, minister Gabriëls, daarover ook een vraag gesteld. Een van mijn suggesties was toen om verhuurders te verplichten hun installatie officieel te laten controleren en keuren. Volgens mij is dat een win-winsituatie. De huurder is minstens voor een bepaalde tijd veilig of zo veilig mogelijk, en het behoedt de verhuurder voor mogelijke vervolging bij een mogelijke vergiftiging. De minister heeft daar toen niet echt op geantwoord. Is dit een mogelijke piste? Kan deze bijkomende maatregel het hoge aantal CO-vergiftigingen naar beneden halen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Geachte collega's, ik ben minister geworden op 10 juni 2003 en een van mijn eerste voorstellen was om een premie in te stellen om iets te doen aan het macabere aantal CO-doden. Er is nooit een zinvolle dode, maar deze doden hadden perfect vermeden kunnen worden.

De CO-premie is in voege getreden in 2004. De risico's op intoxicatie kunnen grotendeels ondervangen worden door het in acht nemen van eerder minimale voorzorgsmaatregelen, zoals een goed onderhoud van de toestellen en het zorgen voor voldoende verluchting. Met vrij minimale investeringen is veel leed te voorkomen. Ik denk aan een gesloten verbrandingskanaal waarbij het vlammetje geen contact heeft met de lucht in de kamer wat meteen een verhoging is van de veiligheidsgraad. Ook de staat van het rookkanaal is van groot belang. Idealiter is het vervangen van de potentieel gevaarlijke toestellen door toestellen met een gesloten verbrandingsruimte die nagenoeg volledig veilig zijn voor gebruikers. Hier hangt echter een prijskaartje aan vast. Met de acties die ik de laatste jaren heb opgezet, wenste ik door het promoten van dergelijke veilige toestellen, een aanzet te kunnen geven om het aantal CO-intoxicaties terug te dringen. Het is onmiskenbaar dat deze acties hun vruchten ook afwerpen.

Sinds het van kracht worden van de CO-premie, zijn toezeggingen voor de installatie van veilige verbrandingstoestellen, met meer dan 50 percent gestegen. In 2004 werd het nieuwe stelsel van kracht. Dat jaar werden 6.862 premies toegekend. In 2006 werden reeds 10.701 CO-premies toegekend. Dergelijke cijfers tonen dat de acties die opgestart werden zeker aan een nood tegemoetkomen.

Op de vraag of de actie leidt tot een daling van het aantal CO-slachtoffers, moet enigszins genuanceerd geantwoord worden. Het meest recente CO-rapport van het Antigifcentrum gaat over de cijfers voor 2005. In dat rapport stelt men vast dat de evolutie van jaar tot jaar stabiel is. Voor 2006 zijn nog geen cijfers beschikbaar. Wel kan men stellen dat wanneer 10.701 CO-premies zijn toegekend in 2006, dit zeker 10.701 potentiële CO-slachtoffers minder zijn. Op termijn moet het effect dan ook zichtbaar worden. Belangrijk is dat de aandacht die aan dit gevaar gegeven wordt, wordt bestendig want elk slachtoffer is een slachtoffer te veel.

Uit de bevraging van de sector van de sociale huisvesting en van de huisvestingsmaatschappijen in 2005, blijkt het volgende. Voor circa 70 percent van de woningen van de SHM's is er een onderhoudscontract waarvan een vierde in eigen beheer van de SHM's is en drievierde toevertrouwd is aan onderhoudsfirma's. Onderhoudscontracten houden het nazicht van de installaties in volgens de gasnorm NBN D51-003. Dat is een norm waarin de goede werking, onder meer op het vlak van CO-veiligheid, is opgenomen. Ondertussen hebben een aantal SHM's de onderhoudscontracten veralgemeend over hun volledige patrimonium, en is een aantal oudere installaties ook vernieuwd. Vier percent van de woningen heeft een keukengeiser zonder schouwaansluiting. Hoeveel ervan uitgerust zijn met een extra beveiliging, is niet bekend. Bij acht percent is het sanitaire warmwatertoestel ten laste van de huurder. Ook hierover zijn geen gegevens bekend. Dat is dan vaak bij oudere woningen waar nog vaak met oude geisers wordt gewerkt.

In de enquête werd ook gevraagd naar meldingen van CO-intoxicatie. Het is belangrijk op te merken dat geen enkele SHM dergelijke gevallen heeft vastgesteld. Men vergeet dit vaak, omdat de sector meestal nogal negatief in beeld wordt gebracht, maar de sector van sociale huisvesting zit in de spits als het over woonkwaliteit en veiligheid gaat. Wij maken van woonkwaliteit ook een absolute prioriteit in ons beleid. De sector fungeert zelfs vaak als een soort proeftuin waar we allerhande nieuwe technieken op het vlak van isolatie en veiligheidsvoorzieningen als eerste toepassen.

Op jaarbasis renoveren wij 4.000 tot 5.000 oudere sociale woningen, precies om ervoor te zorgen dat die oudere woningen aan de hedendaagse wooncomforteisen voldoen. Verder is er een nieuw technisch verslag op het vlak van de Wooncode. Op 1 februari 2008 worden nieuwe vereisten opgelegd inzake de minimale veiligheids-, gezondheids- en woonkwaliteitsnormen. Dat is het gevolg van het van kracht worden van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari 2006, zoals gepubliceerd op 14 juli 2006. Hierbij worden een aantal vereisten waaraan een woning dient te voldoen, verstrengd. Zo is het in de huidige tijd bijvoorbeeld niet langer aanvaardbaar dat woningen die niet beschikken

over volwaardige sanitaire voorzieningen nog geschikt zouden zijn voor bewoning. Op basis van de maatschappelijke noodwendigheden kan een woning die niet aan een van de basisvereisten voldoet, niet langer geschikt voor bewoning of comfort bevonden worden.

Ook het risico op CO-intoxicatie is een belangrijk criterium om een woning al dan niet als conform of geschikt te beoordelen. Als een dergelijk risico wordt vastgesteld, kan voor de woning geen conformiteitsattest meer worden afgeleverd. In gebouwen met meerdere woonegelegenheden – en dan hebben we het vooral over kamerbewoning – wordt het veilig gebruik van gemeenschappelijke voorzieningen, zoals sanitaire ruimte, geval per geval beoordeeld. Als in een dergelijke ruimte een veiligheidsrisico wordt vastgesteld, zoals het gevaar op CO-vorming, worden de afhankelijke woonegelegenheden niet langer als conform of geschikt beschouwd.

Het is duidelijk dat ik met deze fundamentele wijziging van het woonkwaliteitsinstrumentarium een bijdrage probeer te leveren aan de ontwikkeling van basisnormen, die aan de huidige verwachtingen tegemoet moeten komen.

Verder doen wij heel veel op het vlak van woonkwaliteit. Wij hebben bijvoorbeeld de wooninspectie uitgebreid met tien mensen. Intussen is er ook de VAP, de verbeterings- en aanpassingspremie, waarvoor de kredieten jaar na jaar stijgen. Vanaf 1 maart treedt ook de renovatiepremie in voege. Daarmee komen we tegemoet aan de kosten die particulieren maken bij verbeterings- en aanpassingswerken aan privéwoningen, maar ook bij de verbetering van woonveiligheid en -kwaliteit.

We begeleiden ook de opleiding van de huisvestingsambtenaren op het lokale niveau van heel nabij, omdat op het lokale vlak, en dan vooral in de kleinere gemeenten, de afdeling Wonen vaak niet bestaat. Meestal valt dat allemaal onder Ruimtelijke Ordening of Stedenbouw. In kleinere gemeenten is er vaak geen expertise op het vlak van woonkwaliteit, de sociale huisvestingsmarkt, premies en dergelijke meer. Met de opleiding voor huisvestingsconsulenten kunnen we op een paar jaar tijd toch zo'n 200 à 220 gemeenten bedienen. Dat is vandaag trouwens opgenomen als een element om te beoordelen of ambtenaren aan hun vormingsverplichtingen voldoen. En intussen kunnen wij op die manier de nieuwe regelgeving ook ingang doen vinden op het lokale niveau.

Elke dode is er een te veel. Er zijn ondertussen al heel wat maatregelen genomen. Woonkwaliteit is meer dan ooit een beleidsprioriteit. Het tij zal niet op één dag keren, maar ik denk dat de tijd hier onze bondgenoot is. We zullen zaken als de CO-premie en andere voor-

zieningen op gezette tijdstippen moeten promoten en bekendmaken bij het publiek.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Er is een stijging van het aantal mensen dat gebruik maakt van de premie. U zegt terecht dat dat de risicogroep doet verkleinen. Is dat ook zichtbaar in de statistieken van het aantal doden?

Minister Marino Keulen: Als we ons baseren op de cijfers van het antigifcentrum, blijkt dat het aantal doden min of meer gelijk blijft.

De heer Rudi Daems: Het is mogelijk dat de registratie destijds niet goed genoeg gebeurde, maar ik heb gelezen dat er in 2000 18 CO-doden geregistreerd werden. Is er dan sprake van een stijging, ondanks de geleverde inspanningen?

Minister Marino Keulen: Ik denk inderdaad dat dat deels te maken heeft met de registratie. De problematiek van de CO-doden is nu ook een vast item in de media. Ik denk niet dat de risico's vroeger kleiner waren, integendeel zelfs. Toen in de jaren '60, begin jaren '70, de eerste sanitaire voorzieningen gecreëerd werden, werden vaak heel gebrekkige geisertoestellen aangebracht. Vandaag worden die voorzieningen veel juister omschreven, waardoor we een correcter beeld krijgen.

Een aantal jaren geleden waren er nog 300.000 minder goede woningen in Vlaanderen. Nu zijn dat er nog 200.000, waarvan 30.000 echt slechte. Op een totaal woningenbestand – inclusief individueel bewoonde kamers – van 2.700.000, is dat een duidelijke verbetering.

Ik kan het dus niet bewijzen, maar het verschil in statistieken heeft ongetwijfeld te maken met de manier waarop gegevens geregistreerd en gecatalogeerd worden.

De heer Rudi Daems: U zei ook dat 4 percent van de woningen nog een geiser heeft zonder een schouwaan-sluiting. Dat vind ik een vrij hoog percentage.

Minister Marino Keulen: Daarom renoveren wij jaarlijks 4.500 tot 5.000 woningen van het bestaande patrimonium. Dat zijn die oudere woningen van de sociale-huisvestingsmaatschappijen, soms heel mooie huizen die gebouwd zijn in de jaren twintig, dertig en veertig. We hebben er in totaal zo'n 135.000. Het is onmogelijk om die allemaal in één keer te renoveren. Dat heeft niet alleen met het budget te maken: we hebben daar ook niet de mankracht en het technische potentieel voor.

Ik ben blij dat u een vraag over woonkwaliteit stelt. We hebben daar de jongste jaren hard aan gewerkt, maar er is nog altijd werk aan de winkel. Het gaat verder dan intenties en plannen, er gebeurt vandaag al van alles op het terrein. Alle huisvestingsmaatschappijen zullen

beamen dat er de laatste jaren sprake is van een ommekeer. We maken daar de laatste jaren serieuze budgetten voor vrij.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de minister, ik onthoud uit uw antwoord dat de sector van de sociale bouwmaatschappijen relatief onder controle is wat CO betreft.

Minister Marino Keulen: Als het op woonkwaliteit aankomt, of isolatie, of wat dan ook, zit deze sector altijd in de spits.

De heer Jan Roegiers: Dan is het terecht dat ik pleit voor inspecties bij andere doelgroepen, zoals huisjesmelkers, die huizen in erbarmelijke kwaliteit verhuren onder de prijs. Misschien zou het aantal inspecties op dat terrein beter verhoogd worden.

Minister Marino Keulen: Dat gebeurt ook. Nog eens, de strijd tegen de huisjesmelkerij is door de politiek op de agenda gezet, niet door de media. De media maakt zich hier vaak kwaad in. Wij hebben in 2003 de wooninspectie opgericht. Voordien heb ik het begrip 'huisjesmelker' nooit gelezen of gehoord. Dat is Vlaams, maar dat is niet erg: je ontdekt het probleem terwijl je het aanpakt. Plots praat iedereen erover en word je geconfronteerd met wat je hiervan vindt. Ik vind het spijtig dat de publieke opinie er niet eerder aandacht voor had. Vaak is de lokale politiek in zulke zaken eerder geïnformeerd dan de bredere buitenwereld.

Al deze wetgeving is hier gepasseerd, hoewel ik er nooit veel over heb gelezen. We hebben de strijd aangeboden tegen de huisjesmelkers. Er komen tien extra mensen voor de wooninspectie. Er is een decreet gerealiseerd om de boetes gevoelig te verhogen voor die criminelen – want dat zijn de huisjesmelkers. De kosten voor de herhuisvesting van de slachtoffers worden verhaald op de huisjesmelker. Aanpassingen aan de lamentabele woning gebeuren op kosten van de huisjesmelker.

De politiek heeft dit gerealiseerd, niet onder druk van de publieke opinie, maar omdat bestuurders zich verantwoordelijk voelen voor de samenleving. U weet wie de dupe zijn: mensen met problemen, die geen kant meer op kunnen, een drugsverleden hebben, hier illegaal verblijven, in de prostitutie zitten of failliet zijn gegaan en op de vlucht zijn voor de hele samenleving, inclusief deurwaarders en schuldeisers. Wij pakken die problemen aan.

Aanvankelijk werkte de wooninspectie hoofdzakelijk in de grote steden, in Antwerpen en Gent, maar ondertussen heeft ze haar actieterrein uitgebreid naar de kleinere steden en gemeenten in Vlaanderen. De vaste leden van de commissie zullen dat enkel kunnen beamen.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Ik verheug mij erover dat woonkwaliteit in het beleid van de minister een belangrijk aandachtspunt is. Wij kunnen ons daar enkel over verheugen en over het feit dat de socialehuisvestingssector op allerlei vlakken in de spits zit. Maar de vaststelling blijft dat de risico's voor CO-vergiftiging vooral in de privésector liggen.

Mijnheer de minister, u hebt niet geantwoord op mijn vraag. Misschien hoeft dat niet onmiddellijk, maar ik zou graag uw inzichten horen over mijn voorstel en het laten onderzoeken. Kan een van de bijkomende maatregelen een attest zijn tussen verhuurder en huurder waaruit blijkt dat de gasinstallatie effectief is gecontroleerd?

Minister Marino Keulen: Vraag drie ging daar eigenlijk over en formuleert een duidelijk technisch antwoord. Werken met conformiteitattesten lijkt mij minder goed omdat de vereisten veel te laag zijn gesteld en er niet voldoende mensen beschikbaar zijn om dit op korte tijd op punt te stellen. Mensen die vandaag in een ongeschikte woning worden gehuisvest, kunnen meteen met de gemeente contact opnemen. Als uit het technisch verslag blijkt dat er een probleem is, wordt dit meteen verhaald op de verhuurder. Een directe reactie is het meest probate middel.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het meerjareninvesteringsprogramma inzake energie bij bestaande sociale woningen

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: In februari 2006 heeft de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement een motie van aanbeveling aangenomen inzake de energiearmoede, na een grondige discussie in een commissie ad hoc. Er werd vastgesteld dat ruim 40.000 sociale woningen nog enkel glas hebben, geen of nauwelijks dakisolatie hebben en/of uitgerust zijn met verouderde verwarmingsketels. In de motie werd de opstelling van een meerjareninvesteringsprogramma gevraagd, mede gefinancierd uit het federaal Fonds ter Reductie van de Globale Energiekosten of het FRGE en met middelen uit het FFEU. Intussen is de werking van dit fonds opgestart. De oprichting van het fonds is geregeld in de federale programmawet van 27 december 2005. Artikel 29 bepaalt het doel van het fonds: tussenbeide komen in de financiering van structurele maatregelen, in overleg met

de gewesten, om reducties van de globale energiekost in particuliere woningen te bevorderen voor de doelgroep van de meest behoeftigen en in het verstrekken van goedkope leningen voor structurele maatregelen om reducties van de globale energiekost in particuliere woningen te bevorderen. De federale overheid heeft in een koninklijk besluit vier categorieën vastgelegd die een beroep kunnen doen op het fonds. Dit gebeurde na overleg met de gewesten op 22 maart 2006.

Mijn vraag verwijst naar de begrotingsdiscussie en de belofte om bij de meerjarenbegroting voor alle ministers duidelijkheid te creëren over de opvolging van de Kyotodoelstellingen en de inspanningen voor energiebezuiniging die elk in zijn domein zou leveren.

Welke stappen hebt u reeds ondernomen om het investeringsprogramma, bedoeld in de motie van het Vlaams Parlement, op poten te zetten? Welke financiering staat op het programma van het Vlaamse Gewest, het FFEU en het FRGE? Wat is het resultaat van het overleg met de federale overheid over het FRGE?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik ben het volmondig eens met de heer Sannen. Toen ik voorzitter was van de ad-hoccommissie voor Energiearmoede, hebben we in de plenaire vergadering met een kamerbrede meerderheid voorstellen over huisvesting geformuleerd. Ondertussen is de problematiek van energie niet meer uit de media verdwenen.

De problematiek van energie en kansarmen, gekoppeld aan het klimaat en Kyoto, is mijn enige grote bekommernis. Maar waar staan we nu? Bij de bouwmaatschappijen is de wil aanwezig, maar ik hoor steeds hetzelfde verhaal. Ze maken zich zorgen over de middelen en de verrekening naar de zwaksten. In een luik van de motie hebben we de link gemaakt naar het socialehuurstelsel om te zoeken hoe we dit financieel dragelijk kunnen maken voor bouwmaatschappijen en kandidaat-huurders. Ik hoop dat er al stappen zijn gezet om dit zo snel mogelijk operationeel te maken.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Ik heb de motie van aanbeveling voor me liggen. Bij dit verhaal zijn meerdere collega's betrokken, ook minister Peeters. Hij heeft al stappen gezet, zoals het vastleggen van periodes waarin meters niet kunnen worden afgesloten. Vrij recent heeft hij nog maatregelen genomen, die ook verspreid zijn via de media.

Ook in de sector van de sociale huisvesting hebben wij niet stilgezeten. In de marge, hoewel sommigen dat misschien niet graag horen, herhaal ik dat qua isolatie en

dergelijke onze sector in de spits zit. Mijnheer Decaluwe, u weet dat beter dan wie ook. In de sector van de sociale huisvesting werken wij al jaar en dag met isolatiewaarde K45, terwijl het in de rest van de wereld K55 en meer is. Daarbij geldt: hoe lager de K-waarde, hoe beter de isolatie. Onze nieuwe woningen zijn conform aan de normen van EnergiePrestatie en Binnenklimaat of EPB. Het 'ventilatie-decreet', dat nooit in praktijk is gebracht, wordt ook toegepast in de sector van de sociale huisvesting. Dit is nooit een echt decreet geworden, maar de bepalingen zijn wel opgenomen in onze bouwvoorschriften. Zeker de woningen van de laatste 15 tot 20 jaar zijn wat dat betreft topkwaliteit en de andere worden gerenoveerd aan 4000 tot 5000 per jaar.

Het FRGE, opgericht op 10 maart 2006, is inderdaad een interessant concept in het kader van het stimuleren van investeringen die de kosten voor energie beperken. Leningen, specifiek voor energiebesparende investeringen en met aflossingen die afgestemd zijn op de feitelijke besparing, vormen een rechtstreekse activering van het financiële potentieel van energiebesparing. Op het terrein is dit instrument echter nog niet operationeel. Er wordt momenteel onderhandeld met achttien gemeenten. Die moeten een lokale intermediair aanduiden die met de concrete uitvoering wordt belast. Deze achttien gemeenten kunnen gezien worden als proefgemeenten. Indien de evaluatie positief is, zal het uitgebreid worden over alle gemeenten. Concreet zal er dus gewerkt worden met een lokale intermediair, aangeduid door de lokale overheid, die moet instaan voor de verspreiding van de leningen aan de particulieren. Het behoort tot de autonomie van de lokale overheid om de lokale intermediair te kiezen, en dat kan perfect een socialewoonorganisatie zijn. Het systeem is zo opgevat dat de bewoner de investering doet, en hiervoor een goedkope lening krijgt die hij aflost in functie van de feitelijke besparing op zijn energiefactuur. Het is dus duidelijk niet zo dat de socialehuisvestingsmaatschappijen zomaar kunnen putten uit het fonds om hun energiebesparende investeringen te financieren. U begrijpt ook dat de inzet van het instrument relatief moeilijk is ingeval van huurwoningen, omdat de huurder op dat ogenblik investeert in een woning die zijn eigendom niet is. Er moeten dan ook sluitende afspraken worden gemaakt over het gebruik op langere termijn.

Veel zal dus afhangen van het lokaal overleg dat hieromtrent zal gebeuren, en het is aan de lokale huisvestingsactoren om hier zo goed mogelijk op in te spelen. In elk geval zal de evolutie van nabij opgevolgd worden. Dit neemt niet weg dat er nu al belangrijke inspanningen worden gedaan om het bestaande patrimonium aan te passen aan de meest recente eisen inzake energieprestaties. Meer zelfs, het is in deze commissie al meermaals aan bod gekomen dat de sector van de sociale huisvesting hierin zelfs een voorttrekkersrol speelt en normen hanteert die verder gaan dan wat algemeen ver-

plicht is. En dit geldt niet enkel voor nieuwbouw, ook bij renovaties, en gemiddeld worden er toch zo'n 4500 woningen per jaar gerenoveerd, wordt er naar gestreefd om deze woningen na renovatie te laten voldoen aan de strengste eisen inzake energieprestaties. Op die manier wordt het bestaande patrimonium op ononderbroken wijze gesaneerd.

Los daarvan werden nog andere initiatieven genomen. Op 15 december werd het besluit van de Vlaamse Regering houdende de facultatieve subsidiëring van de vervanging van oude verwarmingsketels door hoogrendementsketels op de sociale huurmarkt goedgekeurd. Het is misschien een maatregel die voor het behalen van de Kyotonorm het meest doeltreffend is. Hierbij wordt een forfaitaire premie van 800 euro toegekend per ketel die vervangen wordt door een toestel met een hoog rendement. In totaal is hiervoor 2.300.000 euro uitgetrokken. In samenwerking met het Vlaams Energieagentschap en de netbeheerders worden momenteel de praktische schikkingen afgerond voor het verlenen van een verhoogde premie voor dakisolatie en het vervangen van enkel glas door hoogrendementsglas. Waarschijnlijke zullen de netbeheerders acht euro geven per vierkante meter, dat is het dubbele van wat men geeft aan de private sector. Die onderhandelingen zijn bijna gedaan, we krijgen dus binnenkort resultaten. Verder wordt er onderzocht op welke manier er een gedeeltelijke vergoeding voor investeringen in extra hoge energie-efficiëntie kan worden opgenomen in de socialehuurprijsberekening. Het idee daarbij is dat maximaal de helft van de besparing op de energiefactuur dankzij een verhoogde energie-efficiëntie – hoger dan de genormeerde vereisten – zou kunnen worden aangerekend. Wanneer men een sociale woning renoveert, stijgt de huurprijs. Dat is een van de pijnpunten, maar ergens is het ook normaal want men krijgt een modernere woning aangeboden. Als men investeringen doet om energie te besparen, moet het zo zijn dat het voordeel van de energiebesparing voor de huurder groter is dan wat hij moet bijbetalen aan huurprijs. Dat is ons streefdoel. De huurder behoudt daarbij een belangrijk voordeel en de investeerder ondervindt een grotere stimulans om dit soort investering te doen. Ook hier is het de bedoeling om het financiële potentieel van de energiebesparing te activeren. In verband met dit laatste is er overleg gepland met het Vlaams Energieagentschap, ondermeer om na te gaan op welke manier de uitrol van de certificering van energieprestatie specifiek voor de sociale huursector, zo vlot mogelijk kan worden georganiseerd. Tegenover een hogere huur moet een verlaagde energiefactuur staan en de winst moet voor de huurder zijn.

De voorttrekkersrol speelt trouwens niet enkel wat betreft de gehanteerde normen, maar er wordt ook aandacht besteed aan innovatieve projecten. Zo zijn er

bijvoorbeeld de gesubsidieerde experimentele projecten in Sint-Pieters-Leeuw, Lillo en Zoerle-Parwijs. De resultaten moeten de nodige feedback geven over de mogelijkheden om deze innovatieve technieken te integreren in de socialewoningbouw van morgen. Het gaat over concepten waarbij men energiewarmte, opgebouwd uit zonne-energie in de zomer, stockeert en gebruikt in de winter. Dat is niet alleen interessant voor de socialehuisvestingssector, maar voor de hele huisvestingssector. Particulieren en promotoren zijn immers vaak niet bereid om geld te besteden aan zulke innovatieve projecten en wij zijn dan vaak de proeftuin.

Dat zijn een aantal zaken die daar gebeuren. Ook technieken die te maken hebben met groene energie worden daar geïntroduceerd. De sector zit dus zeker en vast niet stil en geeft gevolg aan de bepalingen van de motie van aanbeveling. We zijn daar, net als minister Peeters, heel hard mee bezig.

Het is evident dat we gevoelig zijn voor deze thematiek, zowel vanuit sociaal oogpunt – het gaat immers over de huisvesting van de meest kwetsbaren – als vanuit het oogpunt van het milieu, energiebesparing, Kyotonormen en alles wat daarmee samenhangt.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb vastgesteld dat de regering op een aantal terreinen een deel van die motie volop aan het uitvoeren is. De regering is gevoelig voor de klimaatproblematiek, de vraag is alleen of ze wel ver genoeg gaat met haar maatregelen. U geeft terecht aan dat ook minister Peeters al enkele maatregelen genomen heeft.

Het lijkt me ook logisch dat u in de socialewoningbouw een voortrekkersrol probeert te spelen, zeker wat de nieuwe projecten betreft. Het is een interessant gegeven dat u in die innovatieve projecten technieken en knowhow kunt ontwikkelen die daarna ook in de privéwoningbouw gebruikt kunnen worden. Het is goed dat dat gebeurt, en het lijkt me ook niet meer dan logisch.

Ik begrijp uit uw vraag ook dat we ons niet blind moeten staren op het federale fonds. Die dynamiek is nog niet operationeel, maar het blijft voor de socialehuisvestingssector sowieso moeilijk om daarop in te spelen. Maar er wordt wel aanbevolen om de eventuele kansen die zich aandienen, te grijpen.

De motie van aanbeveling ging vooral ook over een meerjarig investeringsprogramma om een tandje bij te steken op het vlak van bestaande sociale woningen. U geeft aan dat er 4.000 à 5.000 woningen gerenoveerd worden. Het lijkt me logisch dat bij een grondige renovatie ook de K-waarde en de reglementering optimaal en zo streng mogelijk toegepast worden. U hebt ook de

beslissing van 15 december aangehaald, wat een element zou kunnen zijn van het investeringsprogramma.

Verder hebt u nog twee zaken aangehaald die nog niet afgerond zijn: enerzijds de ideeën over de extra dakisolatie en anderzijds het idee over de bijkomende maatregelen voor energie-efficiëntie, waarbij de baten niet alleen voor de socialehuisvestingsmaatschappijen zijn, maar ook voor degenen die de woning huren. Dat is prima, maar mijn vraag is in de eerste plaats gericht op het investeringsprogramma, waarover ik in uw antwoord maar twee elementen vind. De andere zaken uit uw antwoord zijn ook belangrijk, maar vallen niet onder de intentie van de motie van aanbeveling.

Ik hoop dat de precieze cijfers bij de begrotingscontrole gekend zullen zijn. Minister van begroting Van Mechelen heeft immers beloofd dat we voor elke minister duidelijke cijfers gaan krijgen, met de engagementen voor dit en volgend jaar.

Ik stel nu vast dat er heel veel goede bedoelingen zijn en dat er bij de nieuwbouw al heel veel gebeurt. Er zijn ook al wat gesprekken en initiatieven opgestart om die goede bedoelingen te finaliseren. Maar toch zijn er nog veel verwachtingen en hebben we nog maar weinig resultaten met betrekking tot het investeringsprogramma zoals het in de motie gevraagd is.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Er worden inderdaad stappen in de goede richting gezet. Mijnheer Sannen, het is jammer dat dit geen interpellatie was, om aan te geven dat we met dit parlement niet altijd dezelfde fout maken. Het is goed dat we complementair zijn met een aantal federale maatregelen, maar dat betekent wel dat we telkens moeten wachten tot die federale maatregelen operationeel worden. En dat is ook hier het geval: het federale fonds is tot op heden nog niet operationeel.

Ik mis nog een element in uw antwoord. We hebben met het parlement een mooi cadeau gegeven aan u en aan de sector, doordat men extra kan putten uit het FFEU. De bedoeling daarvan is dat u een tandje kunt bijsteken om meer oudere woningen te renoveren. Daar wonen meestal de sociaal zwaksten, en daar zitten ook net de hoogste energiekosten. Ik zou op dat vlak graag een meerjarig investeringsprogramma zien, als surplus bij de inspanningen die u nu al doet.

Ik moet eerlijk zeggen dat deze regering investeringsinspanningen doet, daar gaat het niet over. Het parlement heeft een gouden voorzet gegeven om ook veel geld uit het FFEU te putten voor de oudere woningen. Het staat misschien niet met zoveel woorden in de motie, maar alle collega's die erbij waren, weten dat het daarover gaat. De condensatieketels zijn uiteraard

belangrijk, maar het gaat vooral over structurele renovatie in functie van energie: dubbele beglazing, isolatie en dakisolatie. Ik zou willen aandringen, mijnheer de minister, om in een budgetcontrole of naar de begroting 2008-2009 toe, uw collega's aan de hand van deze motie te overtuigen om een tandje bij te steken.

Ik spreek me niet uit over bedragen – men kan bekijken welke ruimte er is – maar het FFEU is onderbelicht voor de investeringen. Het is jammer dat we, om dit te verfijnen, geen motie kunnen koppelen aan een vraag om uitleg. Maar als de collega's hier rond de tafel het met me eens zijn, volstaan deze elementen om u verder te ondersteunen, mijnheer de minister.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Het parlement is altijd een kans voor de minister. Zo heb ik ook de motie van aanbeveling opgevat. Dat is, wanneer men is uitgeput, inderdaad hét argument om collega's te overtuigen tot extra budgetten.

Als we praten over de investeringen in 4000 tot 5000 woningen per jaar – waarop collega Sannen niet echt enthousiast reageert – gaat het vooral over dat soort renovaties. Een paar jaar geleden gebeurde daar niets rond. Pas de laatste jaren wordt er volop werk gemaakt van precies die de renovatie. Daarnaast doen ook nog veel maatschappijen dat soort werken met eigen middelen. We gaan u proberen hierover juiste cijfers te geven. Wij subsidiëren enkel de projecten. De woningen zijn eigendom van de huisvestingsmaatschappijen, die deze zaken deels met eigen middelen financieren en dat weten wij vaak niet. Het is hun geld en daarmee doen zij, mits het fiat van de raad van bestuur, nog steeds wat ze zelf willen.

De 2.300.000 euro is eigenlijk in de plaats gekomen van het FFEU, want vandaag maakt iedereen aanspraak op dit fonds. De dakisolatie en de premies die we eventueel krijgen van de netbeheerders zijn iets voor op korte termijn, geen verre toekomstmuziek. Er gebeurt vandaag heel veel en met de steun van het parlement kunnen we misschien nog meer doen. We zetten vandaag stappen voorwaarts, geen stapjes. Maar Rome is niet in één dag gebouwd. Het patrimonium uit de jaren twintig, dertig en veertig stamt uit een tijd dat men eenvoudigweg mensen wilde huisvesten. Vandaag willen we mensen ook veilig, mooi en goed huisvesten en dat vormt deels de attractiviteit van de sector, naast de prijs die een derde tot de helft lager ligt dan in de privésector. Dat loop je niet in een paar jaar in. Hiervoor heb je een bestendige politiek nodig, die we nu al jaren voeren, op terreinen zoals energiezuinigheid en alles wat daarbij komt kijken.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, de motie dateert van 2006. Wij hadden verwacht in de begroting

2007, naast wat al goed gebeurt, een belangrijk surplus te merken.

Die motie is niet goedgekeurd om uw beleid te ondersteunen of voort te zetten met hier en daar een kleine bijsturing, maar om een belangrijke sprong voorwaarts te maken. Daarvoor hebt u de steun van het parlement. We hebben dit in de begroting 2007 niet teruggevonden, misschien komt dat nog bij de begrotingscontrole. Dat is onze bekommernis.

Ik denk dat uit alles blijkt dat er in Vlaanderen twee sectoren qua energie het minst efficiënt zijn: gebouwen en verkeer. Wij, als overheid, spelen daarin een belangrijke rol: voor onze eigen gebouwen moet minister Bourgeois zijn verantwoordelijkheid nemen, andere ministers voor de schoolgebouwen en u in de sociale-woningsector. U hebt hier alle steun om in de begrotingscontrole en in het meerjarenprogramma met investeringen rond klimaat, aangekondigd door minister Van Mechelen, een extra stap vooruit te zetten. Dat is tot nu toe niet gebeurd.

De voorzitter: Ik wil de minister bedanken voor de bijzonder mooie uitsmijter: “Het parlement is altijd een kans voor de minister”. Ik hoop dat de heer Dehaene senior dat ook boven zijn bed hangt.

Minister Marino Keulen: Ik kom graag naar het parlement. Dat weet u.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over sociale huisvesting van personen met een handicap

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, mijn vraag ligt in de lijn van de vraag van mevrouw Heeren, die twee weken geleden in deze commissie behandeld werd. Mijn vraag was gebaseerd op het antwoord op mijn schriftelijke vraag van vorig jaar, maar ik heb ze in het licht van uw antwoord op mevrouw Heeren aangepast.

Vaak wenden mensen met een mobiliteitsbeperking die aan de inkomensvoorwaarden voldoen, zich tot de socialehuurmarkt omdat de zoektocht op de privéwoningmarkt niets oplevert. Maar ook de maatschappijen voor sociale huisvesting houden, omwille van verschillende redenen, in hun beleid niet altijd rekening met deze

doelgroep. Dat blijkt onder meer uit het Jaarplan 2004 van het Steunpunt Toegankelijkheid van de provincie Limburg. Daarin wordt aangehaald dat de inspanningen uit het verleden van de provincie Limburg om de sociale-huisvestingssector te sensibiliseren over het belang van aanpasbare woningen en aangepast bouwen, niet het verwachte resultaat hadden. Uit de cijfers van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen blijkt dat personen met een handicap ook in de sociale woonsector nauwelijks terecht kunnen. Slechts 0,75 percent van het totaal aantal sociale woningen is specifiek bestemd voor personen met een handicap en gegarandeerd toegankelijk. Het betreft 1.009 van de 134.822 sociale woningen. Vooral Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen scoren slecht.

Enkel de woningen die specifiek bestemd zijn voor personen met een handicap, kunnen prioritair aan hen toegewezen worden. Het totaal aantal toegankelijke woningen kan dus groter zijn dan dit aantal, maar daar komen personen met een handicap, net als de andere kandidaten, op de algemene wachtlijst terecht. De woning die net voor hen toebedeeld werd kan dus mogelijk toegankelijk zijn, maar de volgende in de rij niet. Bovendien wordt een vierde van deze woonegelegenheden bewoond door mensen die niet tot de doelgroep behoren. Omdat maar zo'n klein percentage woningen toegankelijk is, moeten rolstoelgebruikers vaak lang wachten vooraleer er opnieuw een woning beschikbaar is.

Volgens gegevens van de VMSW wachten vandaag maar liefst 5.805 personen met een handicap op een aangepaste sociale woning. In vergelijking met de gewone wachtlijst is dit des te schrijnender. Het aantal wachtenden is vijf maal groter dan het aanbod dat voor hen bestemd is. Uit de discussie van twee weken geleden heb ik begrepen dat er richtlijnen en aanbevelingen zijn. Ik vraag me af in hoeverre deze verbindend zijn. We hebben nog een lange weg te gaan, intussen zijn volgens mij toch enkele maatregelen nodig. Ik betwist niet dat u geen goed werk geleverd hebt, maar het is nog een lange weg.

U kondigde aan dat de VHM, met het oog op een meer accurate inventaris, van plan is om het begrippenkader over 'toegankelijkheid' duidelijker te onderscheiden bij een volgende enquête in 2007. Dit onderscheid zou volgens niveau gebeuren: bezoekbaar, aanpasbaar voor rolstoelgebruikers, aangepast en/of zorgwoningen voor specifieke subgroepen. Is of zal dit effectief opgenomen worden in de enquête? Wanneer mogen wij de resultaten hiervan verwachten? In deze lijkt het mij ook noodzakelijk dat we een zicht hebben op de effectieve bezetting van aanpasbare woningen door personen met een handicap.

Wilt u alle woningen, die aan de toegankelijkheidsvoorwaarden voldoen, prioritair voorbestemmen voor personen met een handicap die nood hebben aan dergelijke woning? Zoniet, welke initiatieven neemt u om de

nood van deze doelgroep, waarvoor de goedkope privémarkt nauwelijks een aanbod heeft, op korte termijn te lenigen? U zei zelf dat het toewijzingsreglement een struikelblok kan zijn.

Acht u het haalbaar om andere initiatieven te ontwikkelen of te stimuleren, eventueel in samenspraak met minister Van Brempt, zoals in Nederland waar vraag en aanbod van toegankelijke private huur- en koopwoningen, gekoppeld wordt via een specifiek daartoe opgezette website?

In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag van 11 mei 2006 stelde u: "Wat de meerkosten betreft, werd in de denktank Wonen-Welzijn voorgesteld dat de sociale-huisvestingsmaatschappijen moeten voorzien in een voldoende aanbod van woningen die qua concept makkelijk aan te passen zijn, maar de verdere finetuning naar individuele gevallen zou op kosten van het budget Welzijn moeten kunnen gebeuren. Hierover wordt overlegd met het Vlaams Fonds, onder meer over het probleem dat het Vlaams Fonds nu geen aanpassingspremies ter beschikking stelt voor nieuwbouwprojecten." Ik stel mij echter de vraag of de extra kosten voor huisvesting, zoals ook het geval is met arbeidspostaanpassingen, niet bekostigd moeten worden door het betrokken departement. Het lijkt mij maar evident dat elk departement voor zijn bevoegdheidsdomein de nodige voorzieningen treft, zoals ook de arbeidspostaanpassingen verhuizen naar de administratie Werkgelegenheid. Zoniet wordt de kar van Welzijn overbeladen.

U verwees in uw antwoord op mijn schriftelijke vraag naar aanbevelingen van de VHM over aanpasbare woningen, bijvoorbeeld op de gelijkvloerse verdieping. Zijn er stimuli voorzien opdat de socialehuisvestingsmaatschappijen deze aanbevelingen in de praktijk omzetten?

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Ik wens me aan te sluiten bij de vragen die mevrouw Stevens stelt. Ik kan me inbeelden dat de minister zal zeggen dat het een gedeelde verantwoordelijkheid is van Wonen en Welzijn. Dat is inderdaad zo. Ik denk dat de werkgroep Wonen en zorg en het Woonzorgdecreet mogelijk een antwoord kunnen bieden.

Ik blijf erop aandringen om in de projecten die nu uitgevoerd worden, al de kleine aanpassingen te doen die voor vele mensen al een grote hulp zullen zijn. Het gaat over brede deuren, lage stopcontacten, veilige trappen enzovoort. Die ingrepen brengen een minimale extra kost met zich mee, maar we zullen er veel mensen mee helpen.

Minister Marino Keulen: Binnen de sector van de sociale huisvesting, werken wij meestal al met mensen

in noodsituaties. Louter op basis van het inkomen, zijn dat vaak mensen die in de meest kwetsbare posities zitten. Mensen die moeten rondkomen met een vervangingsinkomen, dát is het publiek waar wij heel vaak mee werken. Men denkt soms dat de mensen in de sector van de sociale huisvesting de geluksvogels zijn, terwijl de echte sukkelaars diegenen zijn die daar niet binnenraken. Onze huurders zijn vaak mensen met een welzijnsprofiel, ook diegenen die geen fysieke handicap hebben. Het gaat dan om alleenstaande moeders met kinderen, mensen die al lang van een vervangingsinkomen leven enzovoort. Zij maken het merendeel van ons huurderspubliek uit.

Mevrouw Stevens, zoals meegedeeld in mijn antwoord op uw schriftelijke vraag van 11 mei 2006, zal in 2007 gewerkt worden met een meer uitgebreide inlichtingenfiche, zodat er ook zicht komt op de woningen in het patrimonium die niet specifiek gebouwd of verbouwd werden voor personen met een handicap, maar die toch toegankelijk of aanpasbaar zijn. Wij hebben op dit moment immers geen inventaris van alle woningen die geschikt zouden zijn om mensen met een handicap te huisvesten. Deze inlichtingenfiches worden verwacht tegen begin mei 2007.

Ik wil er, betreffende de effectieve bezetting van woningen die zijn bestemd voor de huisvesting van een persoon met een handicap, nog op wijzen dat huurders die hun sociale huurwoning niet langer rationeel bezetten, nooit gedwongen worden om de woning te verlaten. Wanneer een sociale huurwoning niet meer rationeel bezet wordt, bijvoorbeeld doordat de kinderen het huis uit zijn, worden de huurders wel met de nodige stimuli aangemoedigd om naar een andere passende sociale woning te verhuizen.

Ik geef het voorbeeld van een gezin met een kind met een handicap. Dat gezin woont in een huis dat geschikt is om een persoon met een handicap te huisvesten. Wanneer het kind om de een of andere reden het huis verlaat, moeten de ouders niet meteen het huis uit. Wanneer er woningen in de buurt vrijkomen, worden zij daar wel attent op gemaakt. Als ze dergelijke aanbiedingen echter systematisch weigeren, kan er gedreigd worden met een huuropslag. Maar die mensen hebben wel woonzekerheid. Zij kunnen niet zomaar verplicht worden om te verhuizen. Voor een dergelijke aanpak is er op dit moment ook geen draagvlak in de sector.

Wat uw tweede vraag betreft, wil ik er in de eerste plaats op wijzen dat niet elke kandidaat-huurder met een handicap op de wachtlijst staat voor een aangepaste sociale woning. Het merendeel van de kandidaat-huurders met een handicap heeft immers geen nood aan een specifiek aangepaste woning. Vaak zoeken zij gewoon een degelijke, betaalbare huurwoning.

Zoals ik verduidelijkte in mijn antwoord op uw vraag van 11 mei 2006, krijgt een kandidaat-huurder met een

handicap enkel voorrang voor die specifiek aangepaste woningen die hem toelaten om zijn bewoning meer optimaal te laten verlopen. Voor een rolstoelpatiënt betekent dat bijvoorbeeld een woning met bredere deuren en zonder dorpels.

Gelet op de brede doelgroep van woonbehoeftigen die binnen de sociale huisvestingssector wordt beoogd, kan het niet de bedoeling zijn om elke woning die toegankelijk is voor een persoon met een handicap, met absolute prioriteit aan hem toe te wijzen. Dat neemt niet weg dat ik uw bezorgdheid deel aangaande de wachttijden waarmee kandidaten met een handicap kunnen worden geconfronteerd. Het is daarom mijn bedoeling om in het nieuwe kaderbesluit voor de sociale huur, waarover we vandaag onderhandelen met de sector, meer mogelijkheden te creëren met betrekking tot het werken rond doelgroepen. Dat kunnen jonge gezinnen met kinderen, maar ook senioren zijn. We laten de autonomie van de maatschappijen daar veel meer spelen. Als uit een analyse van de wachtlijsten van de lokale sociale verhuurders bijvoorbeeld blijkt dat er dringend nood is aan meer sociale wooninitiatieven voor personen met een handicap, zullen de lokale actoren de mogelijkheid krijgen om daaromtrent een samenwerking op te zetten en een aangepast toewijzingssysteem uit te werken, zodat er meer aangepaste woningen prioritair toegewezen kunnen worden aan personen met een handicap. Men zou op dat lokale niveau vooral kunnen samenwerken met welzijnsorganisaties en andere instanties die op dat terrein knowhow en ervaring hebben.

Het zou inderdaad goed zijn om personen met een handicap via een internettoepassing informatie te geven over de huurwoningen die op de private en sociale markt beschikbaar zijn en die voor hen toegankelijk zijn. In dit verband kan worden vermeld dat mijn administratie ook de gegevens over de private en sociale huurwoningen verzamelt en verwerkt. Het gegevensbeheer op die specifieke deeldomeinen is in volle opbouw, en kan op termijn de eerste stap vormen in de richting van een model dat geïnspireerd is op Nederland, en dat een goed model is. Ik vind dat een goede suggestie. Vandaag kunnen mensen al eens contact opnemen met de VMSW om informatie te vragen. Zij zijn vaak het best geïnformeerd, maar ze zijn niet volledig geïnformeerd. Maar ik denk dat er op weinig plaatsen zo'n concentratie van informatie te vinden is, als in de schoot van de VMSW, de opvolger van de vroegere VHM.

Hier komen we terug bij de discussie wie betaalt waarvoor. Er bestaat geen discussie over het feit dat binnen de sociale huisvesting aangepaste woningen nodig zijn voor een doelgroep die in eerste instantie tot de welzijnssector behoort. En die woningen worden ook gebouwd. Wie de meerkost daarvoor betaalt, is op zich

minder relevant, zolang ze er maar komen. Kern van de zaak is om hierover goede afspraken te maken. Het lijkt mij evident dat ook bij het uitbreiden van de mogelijkheden om lokaal samen te werken rond doelgroepen, in het nieuwe kaderbesluit voor de sociale huur, elk op een gelijkaardige manier zijn verantwoordelijkheid opneemt.

Een mooi voorbeeld van nauwe samenwerking en optimale afstemming tussen Wonen en Welzijn vinden we in de Activiteiten Dagelijks Leven of ADL-projecten. Wonen bouwt aangepaste woningen en voorziet in de basisuitrusting, het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap of VFSIPH zorgt voor het afstemmen op de individuele noden. VFSIPH erkent en subsidieert ook een dienst voor zelfstandig wonen, die aan de huurders van deze woningen de nodige assistentie en begeleiding geeft. Silvertop in Antwerpen is hiervan een mooi voorbeeld. In die toren van sociale appartementen is ook een centrum ADL-activiteiten aanwezig. Personen met een handicap die in de Silvertoptoren een appartement betrekken, kunnen hiermee contact opnemen. De werknemers helpen bij het boodschappen doen, koken, douchen en aankleden. Dat project loopt ondertussen op verschillende plaatsen in Vlaanderen.

De richtlijnen van de VMSW over het bouwen van sociale woningen werden opgesteld op basis van jarenlange ervaring. Bij het uitwerken van een nieuw sociaal woonproject wordt nauw overleg gepleegd tussen de sociale huisvestingsmaatschappij en de VMSW, waarbij in functie van de specifieke kenmerken van het beoogde project de passende aanbevelingen worden gedaan.

Ik wil er betreffende de term 'aangepasbare woning' voor alle duidelijkheid wel op wijzen dat dit begrip niet per definitie betrekking heeft op wonen voor personen met een handicap. Het gaat over het concept waarbij de woonvorm aanpasbaar is aan levenslang wonen. Dat betekent dat de mogelijkheid wordt gecreëerd om, op het ogenblik dat mensen niet meer in staat zijn om de trappen op te gaan, alle functies op de benedenverdieping te verzamelen.

Na de ondervraging door mevrouw Heeren heb ik de opdracht gegeven aan de VMSW om in de bouwvoorwaarden voor nieuwe projecten op te nemen dat stopcontacten op kniehoogte komen en er randen worden geplaatst in douches, zodat mensen in een rolstoel als het ware probleemloos de douche in kunnen rollen. Men gaat onderzoeken of bredere deuren mogelijk zijn, want dat is niet altijd zo eenvoudig. Je moet daarvoor de beschikbare ruimte hebben. Alleszins is de opdracht reeds gegeven, zodat mensen met een handicap het nodige comfort krijgen en zodat we die werken zeker niet achteraf moeten doen, wat vaak dubbel zo veel kost.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Dank u, mijnheer de minister, voor uw uitgebreid antwoord. Ik ben het er volledig mee eens dat niet iedere persoon met een handicap een aangepaste woning nodig heeft. Denk aan blinde of dove personen. Maar een aanpasbare woning is wel nodig, voor iedereen. Iedereen kan een ongeval voorhebben en een beperking oplopen. Dat is belangrijk in het kader levenslang wonen. We willen dat concept promoten in nieuwe sociale huisvestingsprojecten. Wat in het verleden is gebeurd, kun je niet meer veranderen. Maar bij renovaties kun je bijvoorbeeld wel eens bekijken hoe de situatie kan worden verbeterd. De fysieke beperkingen van bestaande gebouwen kun je niet zomaar wegwerken. Ik beseft dat het niet zo evident is om die aanpasbaar te maken voor personen met een handicap. Vooral bij nieuwe projecten en bij de sociale huisvestingsmaatschappij moet er dus aandacht zijn voor het concept, bijvoorbeeld met hellende vlakken voor rolstoelen.

Ik begrijp het probleem van de wachtlijsten voor mensen met een handicap. Zij hebben ook recht op een kwalitatieve woning. Ik ben blij om te horen dat men dit wil meenemen in de besprekingen. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat we mensen die nu in een aanpasbare woning wonen, verplichten om weg te gaan zodat er iemand met een handicap kan komen wonen. Hoewel dat een probleem is. Het moet mogelijk zijn om die mensen te motiveren, zodat er een doorstroming is. Anderzijds moet er toch ook woonzekerheid worden geboden. De beide moeten tegen elkaar worden afgewogen. We zullen zien hoe dat in de toekomst evolueert.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u, na het betoog van mevrouw Heeren, meteen die opdracht hebt gegeven. U zegt dat personen met een handicap die een woning aanvragen, niet altijd een specifieke woning vragen. Ik kan dat volledig begrijpen. Ik ben het volledig eens met wat mevrouw Stevens zegt. Een woning wordt niet gebouwd voor één persoon. Er zullen verscheidene mensen in leven. Ik hoop dat niemand ooit door een periode moet waarin hij wat sukkel met zijn gezondheid of minder mobiel is, maar ook dan is die woning nog altijd geschikt. Ooit moest zes maanden lang mijn been in het gips. Ik kan u verzekeren dat men in dat geval wordt geconfronteerd met zeer veel kleine gebreken. Zo is het erg vervelend op een toilet te zitten waar niet genoeg ruimte is om het been gestrekt te houden. Dergelijke kleine aanpassingen brengen volgens mij geen meerkost met zich mee. Die aanpassingen, zij het voor korte periodes, zullen het blijven wonen in die woning gemakkelijk en aangenaam kunnen maken, zonder dat er sprake is van een meerkost.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

